

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizdeki gübre sektörünün mevcut yapısı, üretimi, ithalatı, tüketimi, vergilendirilmesi, üreticinin gübre kullanımı ile ilgili sorunlarının ve çözüm yollarının belirlenmesi, destekleme yollarının araştırılması, idari ve kurumsal yasal düzenlemelerin yapılması, amacıyla İçtüzüğün 104. ve 105. maddeleri gereğince ekte yer alan gerekçeye istinaden bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

ASİE NEDREZ AKOJA
BALIKESİR MİLLETVEKİLİ

İlhan DEMİREÖZ
Burdur Milletvekili

Ali Demirgali
Adana Mv

Dr. Candan YÜCEER
Tekirdağ mv

Dr. Nuhgözen Işık

Dr. Gürbüz Başar
Antalya mv

Ali Serindag
Gaziantep Mv.

Ramazan Kerim ÖZKAN

Burdur Milletvekili

Dr. Celal DİNÇER

İstanbul Milletvekili

Bülent Tezcan

Aydın Milletvekili

Xanick Harutyan

Zalakerir Mv

GEREKÇE

İnsanoğlunun bitkileri tarımsal üretim amaçlı kullanmaya başlamasından beri organik gübreleme, tarımın en önemli konularından biri olmuştur. Tarımsal üretimi artırmak ve birim alandan daha çok ürün alabilmek için en önemli etken gübrelemedir. Gübre ise tarımsal üretim için en önemli girdilerin başında gelmektedir.

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de yapılan araştırmalarda Gübreleme ile kimi bölgelerde %50 den % 80'lere varan kaliteli ve bol ürün elde edebilmenin mümkün olduğu kanıtlanmıştır. Gübrelemenin ürünün kalite ve miktarındaki artışın bir yıl içinde görülmesi nedeniyledir ki gübre tarımın olmazları arasındadır.

Gübrede iç tüketimin büyük bir bölümü yerli üretim ile karşılanmakta Türkiye'de üretim için gerekli hammaddenin yüzde 80'den fazlası ithalat yoluyla temin edilmektedir. AB ülkeleri ile karşılaştırıldığında iç tüketim oldukça yetersiz kalmaktadır. Türkiye'de hektar başına yaklaşık 80 kg. gübre kullanılırken AB ülkelerinde ise hektar başına 250 kg. gübre kullanılmaktadır. Türk çiftçisi AB ülkelerinin üçte biri kadar gübre kullanmakta ve bu yüzden Türk tarımı ve ekonomisi bu yetersiz tüketimden dolayı her yıl yaklaşık 10 milyar dolar civarında bir gelir kaybına uğramaktadır.

2010 yılının ilk 9 aylık verilerine göre, gübre tüketimi 4.15 milyon ton, üretimi 2.7 milyon ton, ihracatımız 289 bin ton, ithalatımız ise 1.8 milyon ton olmuştur. Ortalama 8 milyon ton olması gereken gübre tüketimimiz maalesef 5 milyon ton civarındadır.

Bilindiği üzere Gübre fiyatları 2008 yılından bu yana ardi ardına yapılan zamlarla tarihinin en yüksek rakamlarına ulaşmış ve ülkemiz çiftçilerinin büyük mağduriyetine neden olmuştur. Tonu 1.400 TL'ye kadar ulaşan gübre fiyatları nedeniyle zaten ekonomik kriz içerisinde bulunan çiftçilerimizin büyük çoğunluğu gübresiz ekim yapmak zorunda kalmışlar bu nedenle de ürünün kalitesinin düşük olmasından dolayı ürünlerini pazarlayamayarak ekonomik kayba uğramışlardır.

Çok fazla geriye gitmeden 2010 Temmuz ayı ile 2011 Temmuz ayını kıyaslayacak olursak Üre ve DAP'ta yüzde 52, Amonyum Nitrat (%33)'da yüzde 67' lik bir artış söz konusudur. Bir yıllık süreç içerisinde sadece gübredeki bu artış bile çiftçiyi mağdur etmiş, buna diğer işçilik, ilaç gibi girdilerde eklenince çiftçimiz bu gün iflasın eşiğine gelmiş olup icra mahkemeleri kapılarında sürünmektedir.

Ayrıca en önemlisi gübre kullanım oranının azlığının en önemli nedeni lüks tüketim mallarından alınan yüzde 18'lik verginin gübreden de alınmasıdır. Katma Değer Vergisi Kanunu'na göre mücevheratta KDV'nin yüzde sıfır, yani KDV'den istisna tutulmasına karşın, gerek ülke tarımı ve ekonomisinde çok önemli bir girdi olan gübrenin KDV'sinin halen yüzde 18 olması çiftçinin gübresiz tarım yapmasına neden olmaktadır. Gübreye yüzde 18 oranında KDV ödeyerek alan, üstelik aldığı bu gübreyi kendi vatandaşının sağlıklı beslenmesi amacı için kullanan, gelirini çiftçilikten temin eden üretici mağdur edilmekte ve devlet dolayısıyla bu vergiyle kendi üreticisi üzerinden nemalanmaktadır.

Tarımsal ürün maliyetleri içinde %10-15 paya sahip olan gübrenin, verimi bu denli artırması göz önüne alınarak gübre kullanımının artırılması ve yaygınlaştırılması için destek ve teşviklerin artırılmasına sürdürülebilir bir tarım politikası uygulanmasına ve gübreden alınan KDV'nin mutlaka kaldırılmasına gereksinim vardır.